

YRITYSVASTUURAPORTTI

ARCTIA-KONSERNI 2012

SISÄLTÖ

1.	ORGANISAATION KUVAUS, HALLINTO JA TOIMINTAPERIAATTEET	3	4.1	YMPÄRISTÖTAVOITTEET	10
1.1	ORGANISAATION PERUSTIEDOT	3	4.2	YMPÄRISTÖTUNNUSLUVUT	10
1.2	YHTEISKUNTAVASTUUN JOHTAMINEN JA TOIMINTAPERIAATTEET	3	4.2.1	ENERGIA	10
1.2.1	YHTEISKUNTAVASTUUN OLENNAISET ASIAT, RISKIT JA MAHDOLLISUUDET	4	4.2.2	PÄÄSTÖT ILMAAN	11
1.3	SIDOSRYHMÄT JA SIDOSRYHMÄVUOROVAIKUTUS	4	4.2.3	VESI	12
2.	TALOUDELLINEN VASTUU	6	4.2.4	JÄTTEET	12
2.1	TALOUDELLISEN TOIMINNAN TUNNUSLUVUT	6	4.2.5	MÄÄRÄYSTENMUKAISUUS JA YMPÄRISTÖKUSTANNUKSET	13
2.1.2	YLEISHYÖDYLLISET TUET JA SPONSOROINTI	6	4.2.6	TUOTTEET JA PALVELUT	13
3.	HENKILÖSTÖ	6	4.2.7	KULJETUKSET JA MATKUSTAMINEN	13
3.2.1	HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ	7	4.2.8	MATERIAALIT	13
3.2.2	TYÖSUHTEET	7	4.2.9	VARAUTUMINEN YMPÄRISTÖRISKEIHIN	13
3.2.3	VAIHTUVUUS	7	5.	YHTEISKUNTA	14
3.2.4	TYÖSUHTEIDEN KESTO	7	5.1	PAIKALLISYHTEISÖT	14
3.2.5	HENKILÖSTÖN IKÄRAKENNE JA KESKI-ikä	8	5.2	LAHJONNAN JA KORRUPTION EHKÄISY	14
3.3	UUELLEENJÄRJESTELYTILANTEIDEN HENKILÖSTÖVAIKUTUKSET	8	5.3	POLIITTINEN VAIKUTTAMINEN JA POLIITTISET TUET	14
3.4	HENKILÖSTÖN SUKUPUOLIJAKAUMA	8	5.4	KILPAILUN RAJOITUKSET	14
3.5	PALKITSEMISJÄRJESTELMÄ JA TULOSPALKKIOT	8	5.4.1	KILPAILUOIKEUDELLISTEN SÄÄNNÖSTEN NOUDATTAMINEN	14
3.6	OSAAMISEN KEHITTÄMINEN JA KOULUTUS	9	5.5	MÄÄRÄYSTENMUKAISUUS	14
3.6.1	KEHITYSKESKUSTELUT	9	6.	TUOTEVASTUU	14
3.6.2	KOULUTUS JA OSAAMISEN KEHITTÄMINEN	9	6.1	ASIAKASTYYTYVÄISYYS	14
3.8	TYÖTERVEYS JA TURVALLISUUS	9	6.2	PALVELUIDEN TURVALLISUUS	15
3.8.1	TAPATURMAT	9	7.	IHMISOIKEUDET	15
3.8.2	SAIRAUSSPOISSAOLOT	9	8.	TOIMITUSKETJUN HALLINTA JA HANKINTAPERIAATTEET SEKÄ POLIITIKAT	15
4.	YMPÄRISTÖ	10	9.	RAPORTOINTI- JA LASKENTAPERIAATTEET	15
			10.	ARCTIA-KONSERNIN EETTINEN OHJEISTUS	17
			11.	ARCTIA SHIPPING OY:N KESTÄVÄN KEHITYKSEN POLITIIKKA	18

1. ORGANISAATION KUVAUS, HALLINTO JA TOIMINTAPERIAATTEET

1.1 ORGANISAATION PERUSTIEDOT

Arctia Shipping Oy on konsernimuotoinen erikoisvarustamo, joka tarjoaa jäänmurtopalveluja, monitoimimurtajien merirakennus- ja jäänhallinta (ice management) -palveluita, öljyntorjuntapalveluja sekä satamajäänmurtoa ja hinausta maailmanlaajuisesti.

Visio

Me olemme johtava Itämeren jäänmurron sekä arktisten Ice Management ja offshorepalveluiden tuottaja.

Missio

Suomen meriliikenteen turvaaminen tehokkaasti Itämeren jäätalven olosuhteissa. Kustannustehokkuuden parantaminen ja kasvumahdollisuuksien luominen tuottamalla offshore- ja muita innovatiivisia merellisiä palveluita.

TUNNUSLUVUT	2012	2011	2010
-------------	------	------	------

Valtion omistusosuus	100,0 %		
Hallituksen puheenjohtaja	Matti Virtaala		
Toimitusjohtaja	Tero Vauraste		
Henkilöstömäärä	311		
Toimipaikat	Espoo, Kemi		
Liikevaihto milj. euroa	75,3	59,5	58,8
Liikevoitto milj. euroa	44,6	-1,7	-2,9
Taseen loppusumma milj. euroa	157	167,0	179,4
Omavaraisuusaste %	69,2	40,8	40,6
Nettovelkaantumisaste %	- 0,9	107,9	105,2

Operointipäivät

Operointipäivät jäänmurrossa*	340	971	849
Muut operointipäivät (MTM-murtajat)	549	437	659

*Sis. Botnican, Fennican ja Nordican jäänmurron.

1.2 YHTEISKUNTAVASTUUN JOHTAMINEN JA TOIMINTAPERIAATTEET

Arvot

OSAAVA

Haluamme oppia uutta ja jaamme osaamistamme työtovereillemme. Osaaminen ja tavoitteisiin sitoutuminen ovat menestyksemme edellytys.

PALVELEVA

Yhteistyö asiakkaamme kanssa on toimintamme perusta. Haluamme, että asiakkaamme ovat tyytyväisiä, ja heidän tarpeensa ohjaavat tekemistämme. Palvelemme aina asiakkaitamme hyvin ja olemme siitä ylpeitä.

TEHOKAS

Luomme hyvää työilmapiiriä arvostamalla omaa ja muiden työtä. Teemme työtämme ammattitaitoisesti ja turvallisesti sekä varmistamme omalla tehokkuudellamme toimintamme jatkuvuuden.

Arvojen lisäksi Arctia -konsernissa on käytössä Eettinen ohjeistus, joka tukee arvojen mukaisen työn tekemistä.

Politiikat

ARCTIA -KONSERNISSA OVAT KÄYTÖSSÄ SEURAAVAT POLITIIKAT

Yhtiöjärjestys	Tietoturvapoliittika
Hallituksen työjärjestys	Rahtauspolitiikka
Johtoryhmän työjärjestys	Päihdepolitiikka
Riskienhallintapolitiikka	Varustamon työsuojelullinen toimintaohjelma
Turvallisuuspolitiikka	Viestintäpolitiikka
Ympäristöpolitiikka	Vakuutuspolitiikka
Eettinen ohjeistus	Hankintapolitiikka
Sijoituspolitiikka	Kestävän kehityksen politiikka
Maksuehtopolitiikka	Henkilöstöpolitiikka
Kriisiviestintäohjeisto	Rahoituspolitiikka
Tasa-arvosuunnitelma	

Vuonna 2012 julkaistiin Arctia Shipping Oy -konsernin ensimmäinen yritysraportti. Yritysraportti oli muodoltaan uuden omistajaohjaajan, Valtioneuvoston kanslian asettamien raportointivaatimusten mukainen. Yritysraportti kattoi myös aiemmin Liikenne- ja viestintäministeriölle toimitetun ILPO-raportin sisällön, mahdollistaen näin pitkäaikaisen seurannan. Yritysraportti julkaistiin Arctian nettisivuilla, vuosikertomuksen yhteydessä.

Yritysraportointi tapahtuu osana konsernin johtamisjärjestelmää. Yritysraportin koostaa laatu- ja ympäristöpäällikkö.

Vuoden 2012 kesällä Arctia otti käyttöön myös kestävä kehityksen politiikan. Poliittinen sisältö määriteltiin kansainvälisen Yhteiskuntavastuu -standardin, ISO 26000:2010 avulla. Poliittikka on liitetty tämän raportin loppuun.

1.2.1 YHTEISKUNTAVASTUUN OLENNAISET ASIAT, RISKIT JA MAHDOLLISUUDET

Arctia Shipping Oy on tarkastellut yritys vastuunsa kannalta merkityksellisiä seikkoja olennaisuusmäärittelyn kautta. Olennaisuusmäärittely toteutettiin johtoryhmätyöskentelynä, käyttäen tässä raportissa olevaa sidosryhmälistausta ja matriisia, jossa olennaisuuden määrittävät asian merkitys sidosryhmälle ja Arctialle. Ne asiat, joiden merkitys oli korkea sekä sidosryhmille, että Arctialle, tai joiden merkitys jommallekummalle oli erityisen korkea, täydennettiin tähän vuoden 2012 raporttiin.

OLENNAISUUSTARKASTELUSSA NOUSIVAT ESIIN SEURAAVAT ASIAT

Asiakastyytyväisyys	kappale 6.1
Loppuasiakkaan saama palvelu	kappale 6.2
Henkilöstön tyytyväisyys	kappale 3.3
Ammattitaito	kappale 3.6
Alihankkijat	kappale 8
Alusten toimintavarmuus	kappale 6.1

Olennaisuustarkastelun yhteydessä käytiin lävitse myös seikat, jotka kohdistuvat nimenomaan yritys vastuun toteutumiseen tai sen kautta nouseviin riskeihin ja mahdollisuuksiin Arctia -konsernissa.

Arctian vahvuudet yritys vastuussa liittyvät ennen kaikkea sen ydintoimintoihin. Jäänmurto on välttämätöntä Suomen kansantaloudelle, kuten on öljyntorjunta Itämeren herkälle luonnolle. Toiminnan sisäisen vastuullisuuden lisäksi, Arctia on kiinnittänyt huomiota myös toteutuksen tapoihin. Arctian alukset on varustettu teknisillä ratkaisuille, jotka tekevät niistä ikätovereitaan huomattavasti ympäristöystävällisempiä.

Myös toiminnan kehittäminen ympärivuotiseksi on tuonut sekä taloudellisia että sosiaalisia hyötyjä. Merkittävä vahvuus Arctian yritys vastuussa on myös omistaja, joka edellyttää ja mahdollistaa yhtiölleen vastuullisen toiminnan.

Valtio-omistaja toisaalta kasvattaa odotusarvoja vastuullisuuteen paitsi suoranaisesti, myös välillisesti. Arctian riskejä pitkäjänteisessä toiminnassa ja siten myös vastuullisuudessa ovat sekä jäänmurrontien vaihtelevat liikennepoliittiset linjaukset, että arktisen toiminta-alueen poliittisuus ja protektionistiset rajaukset.

Myös nopeasti muuttuva ympäristöasioiden regulointi asettaa omat haasteensa pitkäjänteiselle toiminnalle. Jäänmurrontien perinteinen ongelma sosiaalisen vastuullisuuden toteuttamisessa on ollut työn sesonkiluontoisuus, tähän on kuitenkin pystytty vaikuttamaan ennen kaikkea uusilla liiketoiminta-avauksilla. Kuitenkin hyvän yhteistyön toteuttaminen henkilöstön kanssa nopeasti muuttuvassa toimintakentässä on haastavaa. Omat vastuullisuuden kysymyksensä aiheuttaa myös toiminta herkillä merialueilla, ja niihin liittyvät suorat ja välilliset ympäristöriskit. Alustemme operoimalla Arktisella alueella pidämme ainutlaatuisena etuna Polar -luokitettujen alustemme teknistä kykenevyyttä sekä osaavaa henkilökuntaamme. Kannamme erityistä huolta alusten päästöistä herkillä Arktisella alueella, joten valmistaudumme etukäteen parhaamme mukaan tulevan Polar -koodin vaatimuksiin. Tästä esimerkkinä ovat vähäpäästöiset aluksemme, jotka täyttävät jo nyt tulevaisuuden tiukat rikki-, typpi- ja hiukkaspäästörajat.

1.3 SIDOSRYHMÄT JA SIDOSRYHMÄVUOROVAIKUTUS

Arctia Shipping OY:n omistaa Suomen Valtio. Yhtiöllä on osakeyhtiölain edellyttämät hallintoelimet, yhtiökokous, hallitus ja toimitusjohtaja. Omistajaohjauksesta vastaa Valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosasto.

Omistajan lisäksi Arctia -konserniin sidosryhmiä ovat suorat asiakkaat, loppuasiakkaat so.

elinkeinoelämä ja teollisuus sekä meriklusterin toimijat ja muut paikalliset toimijat. Sidosryhmien kanssa käydään jatkuvaa vuoropuhelua organisaation eri tasoilla. Sidosryhmät ovat viime aikoina tuoneet esiin merkittäviä näkökulmia ja huolia. Tällaisia ovat esimerkiksi jäänmurron kustannukset ja jäänmurtajien palvelutason ylläpitäminen. Arctia huomioi sidosryhmien näkökantoja toimintaansa kehittäessään.

SIDOSRYHMÄ	ODOTUKSET
Omistaja	Investointikykyisyys, jäänmurron laatu-tavoitteissa pysyminen
Suorat asiakkaat	Palvelukuvausten ja sopimusten mukaiset laadukkaat palvelut, vastuullinen toiminta, kustannustehokkaat hinnat
Liikennevirasto / LVM	
Öljy- ja energialan toimijat	
Offshore -rakennusalan yhtiöt	
Euroopan Merenkulun turvallisuusvirasto (EMSA)	
Hinaus ja meripelastustoiminnan asiakkaat	
Oulun satama	
Ice Advisorsin asiakkaat	
Eventsin asiakkaat	
Loppuasiakkaat	Nopeaa, luotettavaa ja laadukasta palvelua
Suomen vienti- ja tuonti	
Teollisuus	
Varustamot	
Oma henkilöstö	Vakavaraisuus, pitkäjänteistä ja hyvää henkilöstöpolitiikka
Maahenkilöstö	
Merihenkilöstö	
Muut sidosryhmät	Tiedonkulku, yhteistyö, oman palvelutason pitäminen
Talviliikenteen toimijat	
Veeteede Amet (EMA)	
Sjöfartsverket	
Rosmorport	
Venäjän liikenneministeriö	
Finnpilot	
VTS	

Alueelliset toimijat	Alueellisen toiminnan ymmärtäminen, yhteistyö, oman palvelutason pitäminen, kehittäminen
Satamat	
Kunnat	
Hinauksen toimijat	Tiedonkulku, yhteistyö, kehittäminen
Kemin Satama	
Öljyntorjunta ja ympäristöasiat	Tiedonkulku, yhteistyö, kehittäminen
Ympäristöministeriö	
SYKE	
Lamor	
Merenkulun viranomaiset, kansainväliset järjestöt	Vastuullisuus, tiedonkulku, yhteistyö, kehittäminen
Liikenteen turvallisuusvirasto	
IMO	
IMCA	
HELCOM	
Arktiset toimijat	Vakavaraisuus, vastuullisuus, tiedonkulku, yhteistyö, kehittäminen
Ulkoministeriö	
Arctic Council	
Ilmatieteenlaitos	
Non-commercial usage of the northern Sea route passage	
Suomen Arktinen Seura	
Muut sidosryhmät	Vakavaraisuus, vastuullisuus, tiedonkulku, yhteistyö, kehittäminen
Toimittajat, kouluttajat, tutkijat	
Telakat	
Tavaran- ja palveluntoimittajat	
Ammattiliitot	
Merenkulkuoppilaitokset	
Merenkulun tutkimuslaitokset	
Luokituslaitokset	
Vakuutusyhtiöt	
Rahoittajat, pankit	

2. TALOUDELLINEN VASTUU

Arctia Shipping Oy:lle ei ole asetettu tarkkoja tuottovaatimuksia, mutta voidaan todeta, että vuonna 2012 kaikki tuotto-odotukset täyttyivät. Tuottavuutta ovat kasvattaneet erityisesti monitoimimurtaajien korkeammat käyttöasteet ja arktisen markkinan suotuisa hintataso. Yhtiön tuottavuuden kasvu oli vuonna 2012 merkittävää. Vuonna 2012 Arctia Shipping Oy myös toteutti jo aiemmin linjattuja toiminnan kohdennuksia ja myi msv Botnican, jolle jolle ei useaan vuoteen ollut löytynyt kannattavia rahtauksia. Alusta ei oltu rahdattu Liikennevirastolle, eikä sille kyetty löytämään pitkäaikaisia, kannattavia rahtauksia muilta markkinoilta. Alus myytiin Tallinnan satamalle, ja sitä käytetään pääosin Suomenlahden jäänmurtoon.

Toinen tarkastelukulma Arctia Shipping Oy:n taloudelliselle vastuullisuudelle on tarkastella Arctian onnistumista ydintehtäviensä hoitamisessa. Arctian jäänmurtaajat mahdollistavat suomalaisen viennin ja tuonnin ympärivuotisesti ja takaavat taloudelliset edellytykset myös pohjoisille satamille. Tätä samaa palvelukonseptia Arctia Shipping Oy vahvisti perustamalla uuden tytäryhtiön, Arctia Karhu Oy:n, josta Kemin satama Oy omistaa osan. Arctia Karhu Oy tarjoaa jäänmurtopalveluita satamissa, näin kooten yhteen talviliikenteen palveluketjun. Tavoitteena on, että Arctia tarjoaa samaa laadukasta palvelua mereltä laiturin äärelle – jäänmurtoa tehokkaasti ja ilman odotusta.

Kolmanneksi Arctia -konserniin tehtävänä on olla riittävän vakavarainen voidakseen huolehtia ydintehtävistään, toiminnan jatkuvuudesta, asiakkaistaan ja henkilöstöstään, sekä huomioida muita sidosryhmiään. Lisäksi Arctian tavoitteena on valmistautua kasvavan jäänmurto- ja avustustarpeen vaatimuksiin investoinnein.

2.1 TALOUDELLISEN TOIMINNAN TUNNUSLUVUT

TALOUDELLISET PÄÄOMAVIRRAAT / MILJ. EUROA (31.12.)	2012	2011
Henkilöstökulut (sis. eläke- ja muut henkilösivukulut)	24,9	27,6
Verot (tuloverot)	2,5	0
Annetut tuet ja lahjoitukset	0	0
Omistajille maksetut osingot	0	0
Investoinnit	16	6,2

2012

Liikevaihdon jakautuminen milj. euroa

Suomi	32,40
Muut EU-maat	8,20
EU:n ulkopuoliset maat	34,70

Hankintojen jakautuminen milj. euroa

Tavarantoimittajille	2,99
Palveluntoimittajille	6,24

Konserni maksoi Varustamoliikelaitoksen perustamisen yhteydessä nostetun valtionvelan jäljelle jääneen osan takaisin Valtiokonttorille vuonna 2012.

2.1.2 YLEISHYÖDYLLISET TUET JA SPONSOROINTI

YLEISHYÖDYLLISET TUET JA SPONSOROINTI	2012	2011
Lapset ja nuoret	-	-
Tiede, tutkimus ja koulutus*	7 500	7 500
Kulttuuri	-	-
Liikunta ja Urheilu	-	-
Poliittiset tuet	-	-
Kansalais- ja ympäristöjärjestelmät	-	-

*Tuen määritelmää muutettiin viime vuodesta niin, että se kattoi tutkimuksen yhteistyösopimukset, tämän takia luku on korjattu myös vuoden 2011 kohdalle.

3. HENKILÖSTÖ

Arctia Shipping Oy on Suomen elinkeinoelämän keskeinen toimija ja vastuullinen työnantaja. Arctia Shipping Oy noudattaa merihenkilöstönsä ILO:n merityötä koskevaan yleissopimukseen perustuvaa merityösopimuslakia ja maahenkilöstönsä työsopimuslakia. Arctia Shipping Oy:tä edustavalla Suomen Erityisalusten Työnantajaliitto ry:llä on yhtiökohtaiset

työehtosopimukset merihenkilöstön ammattiliittojen kanssa. Tämän lisäksi Arctia Shipping Oy kuuluu Elinkeinoelämän Keskusliiton EK:n jäsenyhdistykseen Palta ry:hyn, jonka työehtosopimusta noudatetaan toimihenkilöihin.

Arctia Shipping Oy ylläpitää suhteitaan työntekijöihin sekä virallisten rakenteiden, että vapaamuotoisemmin, esimerkiksi järjestämällä henkilöstöpäiviä.

Yhteistoimintaa toteutetaan myös yhteistoimintalain minimivelvoitteita laajemmin, kokouksissa joissa keskustellaan lainsäädännön määräämien asioiden, kuten budjetin ja tuloksen lisäksi ajankohtaisia asioita.. Henkilöstötapahtumia, eli Varustamopäiviä järjestettiin vuonna 2012 kaksi kappaletta, jotta koko henkilöstö saattoi osallistua tilaisuuksiin

Arctia Shipping Oy myi vuoden 2012 syksyllä monitoimimurtaja Botnican ja henkilöstön sopeuttamistarve arvioitiin tuolloin noin 50 henkilötyövuodeksi. Yt-neuvottelujen aikana tehtyjen ratkaisujen myötä sopeuttamistarve saatiin rajattua 21 henkilöön. Arctia Saaristovarustamo Oy myytiin viime vuoden aikana ja yhtiö henkilöstöineen siirtyi Suomen Lauttaliikenne Oy:n omistukseen. Arctia Services Oy, jonka liiketoiminta loppui 31.12.2011, sulautui Arctia Shipping Oy:öön 30.06.2012. Henkilöstö siirtyi konsernin muihin tytäryhtiöihin.

Arctia Shipping Oy jatkoi KELA:n varhaisen tuen mallin soveltamista ja kiinnitti muutenkin huomiota sairauspoissaolojen ja työtaturmien vähentämiseen. Vuonna 2011 solmittu hoitoturvakouutus toi henkilöstölle lisäarvoa myös vuonna 2012.

Arctia-konsernissa toteutettiin henkilöstökysely vuoden vaihteessa 2011–2012. Kyselyn tulokset käsiteltiin hallituksessa ja toimitettiin omistajaohjaukseen. Tulokset olivat rohkaisevia ja parnivat edellisestä tutkimuksesta. Laajssa verrokkiryhmässä Arctia edustaa suomalaisen työnantajan keskitasoa henkilöstyytyväisyydessä. Kesäkuun 2012 Varustamopäivän yhteydessä kyselyn tulokset esiteltiin myös koko henkilöstölle. Alusten päälliköt saivat oman yksikönsä tulokset yksikkökohtaisten kehittämiskohteiden kartoittamista ja seuranta varten. Tulosten perusteella johtoryhmä valitsi kehittämiskohteiksi esimiestyön ja johtamisen sekä vuorovaikutustaitojen parantamisen.

Seuraavat HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT TUNNUSLUVUT perustuvat tiettyyn tarkasteluajankohtaan (31.12.), jonka tilannetta ne kuvaavat.

3.2.1 HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ

HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ / HENKILÖÄ (31.12)	2012	2011
Maahenkilöstö	32	38
Merihenkilöstö	254	324

3.2.2 TYÖSUHTEET

TYÖSUHTEIDEN OSUDET / HENKILÖÄ	2012	2011
Maahenkilöstö, vakituista	33	38
Merihenkilöstö, vakituista	250	314
Määräaikaista	22	10
Koko-aikaisten ja osa-aikaisten työsuhteiden osuus		
Maahenkilöstö, osa-aikaisia	0	5,2 %
Merihenkilöstö, osa-aikaisia	0,66 %	2,9 %

3.2.3 VAIHTUVUUS

LÄHTÖVAIHTUVUUS (31.12.)	2012	2011
Koko henkilöstö / lähtijät ja määräaikaiset		
Maahenkilöstö	9,3 %	12 %
Merihenkilöstö keskimäärin vuoden aikana	34 %	10 %

3.2.4 TYÖSUHTEIDEN KESTO

KESKIMÄÄRÄINEN TYÖSUHTEEN PITUUS / VUOTTA (31.12.)	2012	2011
Koko henkilöstö	17	18

3.2.5 HENKILÖSTÖN IKÄRAKENNE JA KESKI-ikä

HENKILÖSTÖN KESKI-ikä / VUOTTA (31.12.)	2012	2011
Koko henkilöstö	48 8 kk	49
Merihenkilöstö, miehet	49 2 kk	50
Merihenkilöstö, naiset	46 1 kk	46 6 kk
Maahenkilöstö	45 9 kk	45

3.3 UUELLEENJÄRJESTELYTILANTEIDEN HENKILÖSTÖVAIKUTUKSET

Arctia Services Oy:n toiminta päättyi 31.12.2011 ja henkilöstö siirtyi konsernin muihin yhtiöihin aiemmilla työehdoillaan.

Arctia Saaristovarustamo Oy myytiin Suomen Lauttaliikenteelle. Yhtiön nimi muuttui Suomen Saaristovarustamo Oy:ksi ja henkilöstö jatkoi entisin ehdoin yhtiön palveluksessa.

Arctia Offshore Oy:n omistama msv Botnica myytiin lokakuun lopussa Tallinnan Satamalle. Tämän johdosta 2.11.2012 alkaneissa Arctia Shipping Oy:n yt-neuvotteluissa henkilöstön sopeuttamistarpeeksi arvioitiin noin 50 henkilötyövuotta. Yt-menettelyssä henkilöstön edustajien kanssa kartoitettiin laajalti eri vaihtoehtoja. Neuvotteluissa kyettiin löytämään mm. uudelleensijoittamis- ja kouluttamisratkaisuja sekä eläkejärjestelyjä. Irtisanomisten määrää saatiin näin rajatuksi alle puoleen alkuperäisestä tarpeesta. 21 henkilöä irtisanottiin ja 12 henkilöä siirtyi eläkkeelle varustamon eläkepaketin tukemina. Hallinnon avoimena olleita työtehtäviä ei toistaiseksi täytetä ja ulkoa ostettavien hallintopalveluiden käyttöä vähennetään.

3.4 HENKILÖSTÖN SUKUPUOLIJAKAUMA

HENKILÖSTÖN SUKUPUOLIJAKAUMA (31.12.)	2012	2011
Kaikki työsuhteet		
Naisia, merihenkilöstö	14,2 %	13,2 %
Naisia, maahenkilöstö	39,4 %	39,5 %

2012 2011

Hallituksen sukupuolijakauma

Naisia	3	3
Miehiä	3	4

Ylimmän johdon sukupuolijakauma (johtoryhmä)

Naisia	0	0
Miehiä	6	8

Tasa-arvovaltuutettu on hyväksynyt Arctia Shipping Oy:n tasa-arvosuunnitelman. Tasa-arvosuunnitelma tullaan päivittämään vuonna 2013.

3.5 PALKITSEMISJÄRJESTELMÄ JA TULOSPALKKIOT

Arctia Shipping Oy otti käyttöön tulospalkkiot tilikaudeksi 2012. Tulospalkkio -järjestelmän tavoitteena on yhtiön tulokunnan kehittäminen ja avainhenkilöstön sitouttaminen. Malli oli voimassaolevan valtionyhtiöiden palkitsemisohjeen (Talouspoliittisen ministerivaliokunnan kannanotto 8.9.2009) mukainen, ns. STI (Short Term Incentive) -järjestelmä. Yhtiöllä ei ole käytössä pidempiaikaisia kannustin- tai palkkiojärjestelmiä. Malli oli kokeiluluonteinen ja sen toimivuus sekä mahdollinen uudistaminen tarkasteltiin tilikauden päätyttyä.

Tulospalkkio oli sidottu strategian ja budjetin pohjalta määriteltyihin liiketoiminnallisiin tavoitteisiin sekä näistä johdettuihin henkilökohtaisiin avaintavoitteisiin ja sen toteutuminen edellytti merkittävää positiivista liiketulosta.

Palkkion laskentaperusteena on kunkin henkilön tilikauden aikainen kuukausiansio vähennettynä luontaiseduilla.

Tulospalkkiojärjestelmän piirissä on toimitusjohtaja (max. palkkio 4 kk), yhtiön johtoryhmä (max. 2 kk) ja toimitusjohtajalle raportoivia avainhenkilöitä (max. 1-2 kk).

Palkkio maksettiin konsernin ja henkilökohtaisten mittareiden toteutuessa. Tappiollisen tilinpäätöksen toteutuessa palkkiota ei olisi maksettu mitään osin.

AVAINHENKILÖIDEN PALKITSEMISJÄRJESTELMÄ**2012**

Palkitsemisjärjestelmän piiriin kuluvat avainhenkilöt / osuus koko henkilöstöstä	4 %
Maksetut tulospalkkiot; johtoryhmä (euroa)	174 104
Maksetut tulospalkkiot; muut (euroa)	44 120
Tulospalkkiot sivukuluineen	

3.6 OSAAMISEN KEHITTÄMINEN JA KOULUTUS**3.6.1 KEHITYSKESKUSTELUT**

Koko henkilöstö kuuluu kehityskeskusteluiden piiriin. Kehityskeskusteluja varten on luotu ohje ja keskustelulle pohjaa tarjoava arviointilomake.

3.6.2 KOULUTUS JA OSAAMISEN KEHITTÄMINEN

Arctia -konsernissa on koulutusvastaava, joka vastaa merihenkilöstön lainsäädännön ja alan muiden vaatimusten mukaisesta koulutuksesta sekä muista henkilöstön kehittämiseen liittyvistä suunnitelmista ja prosesseista. Lisäksi henkilöstöllä on mahdollisuus vapaamuotoisesti esittää sopivia koulutuksia. Arctia -konserniin koulutus- ja perehdytysjärjestelmää vastaa turvallisuusjohtamissäännösten asettamia vaatimuksia. Perehdytys sekä laivalle, että maaorganisaatioon toteutetaan kattavasti ja aina määräykset täyttäen.

KOULUTUS (31.12.)	2012	2011
Ulkopuoliset koulutuspäivät	671	540
Koulutukseen per henkilö / euroa	879	928
Henkilöstön koulutustaustan jakauma (arvio)		
Ammattikoulu	53 %	57 %
Alempi korkeakoulututkinto	43 %	40 %
Ylempi korkeakoulututkinto	4 %	3 %
Koulutustausta on arvioitu henkilöiden postioiden perusteella.		

3.8 TYÖTERVEYS JA TURVALLISUUS

Vuonna 2012 tapaturmien määrä kääntyi nousuun edellisvuodesta, mutta kaikkiaan tapaturmien määrä säilyi kuitenkin teollisuuden keskimääräisellä tasolla. Tapaturmien määrän vähentämiseksi Arctiassa on päätetty ottaa käyttöön työpisteiden ja -alueiden riskitekijöiden kartoitus Elmeri -havainnointimenetelmän avulla. Havainnoineista oli saatu kokemuksia kahdelta alukselta vuonna 2012. Koko konsernissa päätettiin havainnoinnit käynnistää vuoden 2013 aikana. Lisäksi päätettiin aloittaa turvallisen toiminnan palkitsemisohjelma, jonka avulla nostetaan paremmin esiin erilaisia turvallisuuteen liittyviä näkökohtia. Tavoitteena on esimerkiksi lisätä tehtyjen "läheltä piti" -ilmoitusten määrää. Vaikka Arctian tapaturmataajuus nousi edellisestä vuodesta, niin vältyimme vakavilta tapaturmilta. Koko konsernin tapaturmataajuus oli 28,5 LTIF.

Vuonna 2012 turvallisuusjohtamisjärjestelmään sisällytettiin uutena koulutuksena alusten päällystön turvallisuuspäällikkö -koulutus, joka toteutetaan yhteistyössä Kotkan ammattikorkeakoulun kanssa. Alustemme Fennican ja Nordican osallistuminen haastavaan arktisen alueen operointiin oli hyvä esimerkki alustemme turvallisesta operoinnista ja henkilökunnan osaamisesta.

3.8.1 TAPATURMAT

TAPATURMIEN LUKUMÄÄRÄ KOKO KONSERNISSA (31.12.)	2012	2011
Poissaoloon johtaneet tapaturmat	12	11
Muut tapaturmat	12	12
Tapaturmataajuus per miljoonaa työtuntia	28,5	21,13

3.8.2 SAIRAUSPOISSAOLOT

SAIRAUSPOISSAOLOT (31.12.)	2012	2011
Sairauspoissaoloprosentti, koko henkilöstöstä		
Lyhytaikaisia	7,7 %	5,9 %
Pitkäaikaiset mukaan lukien	10,7 %	10,1 %
Ammattitautien lukumäärä, epäily	2	1

4. YMPÄRISTÖ

Arctia huomioi ympäristön toiminnassaan ja noudattaa ISM-koodin ja IMO:n MARPOL -yleissopimuksen (International Convention for the Prevention of Pollution from Ships) määräysten lisäksi kansallisia ohjeita ja määräyksiä.

Vuonna 2012 Arctian aluksille laadittiin aluskohtaiset SEEMP -suunnitelmat, joiden avulla pyritään vähentämään polttoaineen ja maasähkön kulutusta. Alusten jätehuoltoa kehitettiin ja Katajanokan tukikohdassa on nyt vastaanottomahdollisuudet myös alusten lajittelulle bio- ja energijätteelle. Myös konventionaalisten murtajien talouspuolelta syntyvä ruokaöljy /rasvajäte kierrätetään. Konventionaaliset jäänmurtajat siirtyivät myös biohajoaviin pesuaineisiin. Tukikohdassaan Katajanokalla jäänmurtajat ovat kiinni kunnallistekniikassa: maasähkössä, kaukolämmössä ja jätevesiverkossa.

Arctia tarjoaa Euroopan merenkulunturvallisuusvirasto EMSA:lle öljyntorjuntavalmiuspalvelua yhdellä jäänmurtajallaan, JM Kontiolla. JM Kontiolla järjestetään päivän mittaiset öljyntorjuntaharjoitukset neljä kertaa vuodessa, lisäksi murtaja osallistuu vuosittain kansainväliseen harjoitukseen. Vuoden 2012 kesällä JM Kontio osallistui Itämeren suurimpaan kansainväliseen öljyntorjuntaharjoitukseen Balex Deltaan, kotivesillään Helsingin edustalla.

Vuonna 2012 Kontion öljyntorjuntavarustukseen lisättiin uusi öljyntorjuntalaite – jäihin suunniteltu arktinen skimmeri. Skimmeri on sijoitettu Arctian Oulun öljyntorjuntavarustevarustoon.

Vuoden 2012 toiminnalle merkityksellistä on ollut talven 2011–2012 myöhäinen saapuminen. Jäänmurtokausi alkoi tammikuun loppupuolella 2012 ensimmäisen murtajan lähtiessä ajoon.

Operointipäivien vähäisyyteen vaikutti osaltaan myös Liikenneviraston linjaus käyttää Suomen jäänmurrossa raskaalla polttoaineella ajavia ruotsalaisia jäänmurtajia, niiden suuremmista päästöistä huolimatta. Ratkaisu perusteltiin kustannussyillä. Voidaan todeta, että käyttämällä raskaalla kulkevia sisaraluksia, alusten jäänmurrosta aiheutuvat rikkipäästöt kymmenkertaistuivat ja hiukkaspäästöt nelinkertaistuivat. Toimintaa tarkasteltaessa on myös huomioitava monitoimimurtajien siirtyminen erittäin kevyeen, vähärikkiseen polttoaineeseen sekä toisaalta niiden pitkät siirtoajot Alaskan vesille ja takaisin. Myös organisaatio-

kenteessä tapahtuneet muutokset, yhteysalusliiketoiminnan myyminen, satamahinaustoinnin aloittaminen ja msv Botnican myyminen, ovat vaikuttaneet yrityksen ympäristötunnuslukuihin.

4.1 YMPÄRISTÖTAVOITTEET

Arctia Shipping Oy:llä oli vuonna 2012 käytössä vain yksi eksplikoitu ympäristötavoite – nolla päästöä – tavoite. Vuodeksi 2013 asetettiin laajemmat ympäristötavoitteet.

4.2 YMPÄRISTÖTUNNUSLUVUT

4.2.1 ENERGIA

Jäänmurtajien operointiprofiili muodostuu karkeasti ottaen kahdesta luonteeltaan hyvin erilaisesta osasta – varsinaisesta operatiivisesta toiminnasta – kuten jäänmurrosta, jäänhallinta- töistä tai siirtoajoista ja lähinnä avovesikauteen sijoittuvasta laituri- ja huoltoajasta.

Operoinnin aikainen polttoaineiden kulutus ja niiden polttamisesta syntyvät päästöt ovat toimintamme merkittävimmät ympäristövaikutukset. Voidaan kuitenkin katsoa, että turvaamalla ympäristöstävällinen meriliikenne myös talvikaudella jäänmurron välilliset ympäristövaikutukset ovat sen suoria vaikutuksia merkittävämmät.

Jäänmurtajien ollessa Katajanokan jäänmurtajatukikohdassa, jäänmurtajalaiturissa, ne yhdistetään kunnallistekniikkaan. Tällöin ne saavat veden, kaukolämmön ja sähkön maista sekä purkavat viemärijätteensä kaupungin verkkoon. Satamajäänmurtaja on laiturissa ollessaan kiinnitettynä maasähkөөn ja sen jätevedet tyhjennetään keräilyautoon.

Sähkö

Huoltojakson aikana, kesäkuukausina ovat jäänmurtajat kytkettyinä Helsingin kaupungin sähköverkkoon ja alusten koneet sammutetaan päästöjen ja melun välttämiseksi.

Sähkönkulutuksen pienentämiseksi ja energiatehokkuuden kasvattamiseksi valmistaudumme konventionaalisilla murtajilla sähköjärjestelmien päivittämiseen. Sähkönkulutuksen väheneminen vaikuttaa suoranaisesti polttoaineen kulutukseen aluksilla samalla vähentäen päästöjä ilmakehään.

MAASÄHKÖN KÄYTTÖ (MWh)	2012	2011	2010
Katajanokka	2 254,8	2 056,6	1 663,5
Satamajäänmurto	2,7	-	-
Saaristoliikenne ja MSV Botnica on jätetty pois tarkastelusta, koska ne eivät kuuluneet aluskalustoon vuoden 2013 vaihteessa.			

Kaukolämpö

Kaukolämpöä kulutimme alla olevan taulukon mukaisesti. Alusten lämmittäminen huoltojakson aikana Katajanokan jäänmurtajalaiturissa tapahtuu Helsingin kaupungin kaukolämpöverkoston avulla. Alusten saapuessa satamaan kytketään ne kiinni kaukolämpöön ja alusten lämpökattilat sammutetaan.

Vuoden 2012 kaukolämmönkulutusta nosti alusten runsas laiturissa olo ja kaukolämpöverkon huonontunut kunto. Katajanokan laiturialueen kaukolämpöverkon uusimistyöt aloitettiin vuonna 2012. Uusitun verkon oletetaan laskevan huomattavasti kaukolämmönkulutusta.

ENERGIANKULUTUS (MWh)	2012	2011	2010
Säätilakorjattu kulutus	4 867	3 657	2 516

Polttoaineet

Polttoaineenkulutuksen vähentämiseksi kullekin alukselle laadittiin vuonna 2012 polttoaineensäästösuunnitelma eli SEEMP. Monitoimimurtajat Fennica ja Nordica siirtyivät ultra kevyeseen, rikittömään polttoaineeseen arktisen operoinnin takia. Monitoimimurtaja Botnica ja yhteisalusliiketoiminta myytiin, eikä niiden lukuja siten ole raportoitu alla. Satamajäänmurto aloitettiin marraskuussa, ja siten SJM Tuuran luvut on ilmoitettu alla.

POLTTÖÖLJYN KULUTUS (tonnia)	2012	2011	2010
ARCTIA -KONSERNI			
Ultra kevyt			
Monitoimimurtajat	10 025,81	-	-

	2012	2011	2010
Kevyt			
Konventionaaliset	2 891,65	-	-
Kaikki jäänmurtajat*	-	14 925,00	17 422,00
Yhteysalukset	-	1 559,00	1 636,00
Satamajäänmurtajat	30,40		

*Ennen msv Fennican ja msv Nordican siirtymistä ultra kevyeseen polttoaineeseen.

Yhteensä	12 947,85	16 484,00	19 058,00
Raskas			
Konventionaaliset	10 025,81		
Monitoimimurtajat	381,64		
Jäänmurtajat	10 407,45	11 538,00	13 032,00

POLTTOAIINEEN PALAMISESTA AIHEUTUNEET HIILIDIOKSIDIPÄÄSTÖT (tonnia)

	65 167	88 774	101 681
--	--------	--------	---------

4.2.2 PÄÄSTÖT ILMAAN

PÄÄSTÖMÄÄRÄT VUOSINA 2010–2012

	CO (g/kWh)	HC (g/kWh)	NOx (g/kWh)	Hiukkaset (g/kWh)	CH4 (g/kWh)	N2O (g/kWh)
2012*	96 t	38 t	1 338 t	29 t	5 t	2 t
2011*	89 t	52 t	1 821 t	39 t	7 t	2 t
*Päivitetyllä kaavalla, lisätietoa laskentakaavoista kappaleessa 9.						
2011	89 t	52 t	2 302 t	65 t	7 t	2 t
2010	88 t	58 t	2 582 t	73 t	7 t	2 t

4.2.3 VESI

Alla esitetyn taulukon tulokset perustuvat alusten omaan kulutusseurantaan, joka ei täysin kattavasti raportoi Katajanokalla oloajan aikaista veden käyttöä. Monitoimimurtajissa on vuonna 2012 yksi alus vähemmän. Konventionaalisisissa murtajissa on tapahtunut merkittävä vähennys vedenkulutuksessa.

VEDENKULUTUS (m ³)	2012	2011
Monitoimimurtajat	7 597	12 493
Konventionaaliset murtajat	4 969	7 207
Yhteysalukset	-	615
Satamajäänmurtajat	2,74	-
Yhteensä	12 569	20 315

4.2.4 JÄTTEET

Arctian aluksilla kerätään, lajitellaan ja kierrätetään satamien tarjoamiin jätepisteisiin kaikki jätteet Itämerellä ja muilla herkillä merialueilla.

Alusten liikkua eritysalueiden ulkopuolella, on mahdollista, että jätteiden hävittämiseksi käytetään sitä tarkoitusta varten varattua kiinteiden jätteiden polttouunia. Tämä kuitenkin vain ympäristölainsäädännön asettamissa rajoissa.

Vuoden 2012 aikana konventionaalisten jäänmurtajien kotilaiturin, Katajanokan jäänmurtajalaiturin jätehuolto kilpailutettiin ja uudistettiin. Lajiteltaviin jätejakeisiin lisättiin energia- ja biojäte ja ruokarasvojen kierrätys aloitettiin.

Kylmäaineet

Koska alusten kylmlaitteissa aiemmin yleisesti käytetyt jäähditysaineet ovat otsonikehille haitallisia ja voimakkaita kasvihuonekaasuja, on niiden käytöstä päätetty luopua. Arctia-konserni on tehnyt vaihtosuunnitelman ja sen mukaisesti aloittanut kylmäaineiden vaihdot aluksissaan. Kylmäaineiden kulutus on esitetty alla olevassa taulukossa.

Jätehuoltokoulutus ja jätehuoltosuunnitelmat

Uudet työntekijät perehdytetään varustamon jätehuoltojärjestelmän käyttöön yhdessä muun perehdytyksen yhteydessä. Vuoden 2012 kuluessa suurin osa Arctian aluksista päivitti jätehuoltosuunnitelmansa.

Alusten liikkua merellä kiinteät jätteet lajitellaan aluksella oleviin erillisiin jäteastioihin seuraavasti;

- Biojäte
- Energiajäte
- Paperi- ja pahvijäte
- Sekajäte
- Lasijäte
- Metallijäte
- Ongelmajäte (maalipurkit, loisteputket, öljyiset jätteet jne.)
- PVC-muovit
- Paristot ja akut

Alusten saapuessa satamaan jätteet toimitetaan sataman tarjoamiin keräilyastioihin, joista satama toimittaa jätteet edelleen kierrätettäväksi tai kaatopaikalle.

Katajanokan tukikohdassa Arctia Icebreaking Oy vastaa jätehuollosta, ja siellä aloitettiin vuonna 2012 energiajätteen ja biojätteen lajittelu. Lisäksi alusten talouspuolelta syntyvät ruokarasvat kierrätetään energiakäyttöön.

JÄTTEET	2012	2011	2010
Lajiteltu kiinteä jäte (t)			
Biojäte	11,49	7,50	7,42
Muovi	5,52	3,28	2,755
Lasi	1,36	1,88	2,12
Pahvi	3,20	3,39	4,33
Metalli	60,06	15,80	8,5
Paperi	5,60	5,10	4,7
Muu	17,58	0,90	0,35
Sekajäte	41,67	80,8	27,7

	2012	2011	2010
Ongelmajätteet			
Öljyiset jätteet (t)	2,73	3,31	2,123
Akut, paristot (kpl)	2 432	1 950	2 442
Lamput yms. (kpl)	1 275	1 745	1 430
Muut (kpl)	550	181	111
Ongelmajätteet nestemäiset			
Öljyt (l)	277 000	328 441	311 700
Maalit (kg)	284	387	244
Jäähdytysnesteet (kg)	-	0,60	0
Kylmäaineet (kg)	-	26,60	(-)
Muut (kg)	270,50	64,60	38
Nestemäiset jätteet (m³)			
Puhdistetut pilssivedet, muut öljyiset vedet	1 107,85	764,70	460,15
Käymäläjätevedet	1 961,45	865,60	733
Muut	4 107,75	900,60	820

4.2.5 MÄÄRÄYSTENMUKAISUUS JA YMPÄRISTÖKUSTANNUKSET

Arctia Shipping Oy ei aiheuttanut ympäristövahinkoja vuonna 2012. Arctia Shipping Oy:llä on käytössään nolla päästöä -tavoite.

Arctia -konsernin kannalta merkittävin uudistus ympäristölainsäädäntöön ja operointiin on tulossa kansainvälisen Polar Code:n myötä. Jo voimassa olevista säännöksistä, sekä rikkidiirektiivi (2005/33/EY), että uusien alusten suunnitteluun vaikuttava EEDI, tulevat merkittävästi vaikuttamaan asiakastarpeisiin.

4.2.6 TUOTTEET JA PALVELUT

Polttoaineen kulutus on toiminnan ja palvelun merkittävin ympäristövaikutus. Arctia Shipping Oy pyrkii mahdollisimman ekonomiseen, so. polttoainetehokkaaseen operointiin aina kun se on asiakkaan tarpeet ja turvallisuuden katsoen mahdollista. Polttoainetehokasta operointia tukemaan laadittiin vuonna 2012 aluskohtaiset SEEMP -suunnitelmat.

4.2.7 KULJETUKSET JA MATKUSTAMINEN

Merihenkilöstön vaihtomatkat työvuorojen vaihtuessa ja vapaajakson alkaessa muodostavat merkittävän osan toiminnan muista hiilidioksidipäästöistä. Vaihtomatkojen määrä ja pituus riippuvat alusten kulloisestakin liikennöintialueesta ja vuosittaisten ajopäivien määristä. Vuoden 2012 lukuja kasvattivat alusten operointi Alaskassa.

LENTOMATKUSTAMINEN 31.12.2011	2012	2011
Koko henkilöstö		
Kaikki lennot (kg CO2)	1 424 696	430 875
Muutos edelliseen vuoteen	+233 %	-13 %

4.2.8 MATERIAALIT

Alusten kunnossapitoon, huoltoon ja korjauksiin käytetään vuosittain maaleja, liuottimia ja pesu- sekä puhdistusaineita. Konventionaalisissa murtajissa siirryttiin vuonna 2012 talouspuolella biohajoaviin pesuaineisiin. Käytettyjen materiaalien määriä ei ole seurattu muuten kuin kustannuspaikoittain.

4.2.9 VARAUTUMINEN YMPÄRISTÖRISKEIHIN

Itämeri sekä arktiset alueet ovat ekologialtaan herkkiä. Arctian osaaminen palvelee alueilla turvaten omalta osaltaan herkkien alueiden kestävä kehitystä ja käyttöä. Arctia Shipping Oy:n jokaisen aluksen turvallisuusjohtamisjärjestelmä sisältää ympäristöosuuden. Ympäristöosuudessa on nimetty tärkeimmät ympäristöriskit ja se sisältää tarvittavan ohjeistuksen ympäristövahinkotilanteisiin. Lisäksi turvallisuusjohtamisjärjestelmän riskinhallintarakenteet varmistavat myös ympäristöriskien huomioimisen töiden suunnittelussa ja toteutuksessa.

Arctia Shipping Oy on suojannut toimintansa riskiarvioon perustuvilla sopimusoikeudellisilla toimenpiteillä sekä kattavalla vakuutusturvalla.

Vuoden 2012 kuluessa alusten öljyvahinkoihin varautumismateriaalit (OILREC) päivitettiin. Manuaalissa oleva valmiussuunnitelma öljyvahingon varalle, käsittää ohjeet aluksen päälli-

kölle sekä henkilöstölle toimenpiteistä, joihin on ryhdyttävä öljyonnettomuuden sattuessa tai kun on mahdollista, että sellainen saattaa tapahtua. Arctia Icebreaking Oy:n murtaja Kontio on jatkuvassa 24 h öljyntorjuntavalmiudessa EMSA:lle

5. YHTEISKUNTA

5.1 PAIKALLISYHTEISÖT

Arctia Shipping Oy osallistuu uusien merenkulkijoiden koulutukseen ottamalla aluksiin harjoittelijoita ja merenkulun osaamisen kasvattamiseen osallistumalla tutkimusyhteistyöhön ammattikorkeakoulujen, yliopistojen ja tutkimusorganisaatioiden kanssa.

Arctia Shipping Oy tekee yhteistyötä myös viranomaistahojen kanssa; vuonna 2012 järjestettiin Trafín kanssa harjoitus Fennicalla ja Nordicalla, myös Rajavartioston valmius- ja meripelastusyksiköt harjoittelivat aluksillamme.

Merivartioston kanssa tehtiin yhteistyötä JM Kontion öljyntorjuntaharjoitusten yhteydessä. Öljyntorjuntaan varusteltu jäänmurtaja Kontio osallistui myös Balex Delta 2012 harjoitukseen Helsingin edustalla ja on jatkuvassa 24 h lähtövalmiudessa öljyntorjuntaan Euroopan Merenkulun turvallisuusvirastolle.

5.2 LAHJONNAN JA KORRUPTION EHKÄISY

Arctia -konsernissa on käytössä eettinen ohjeistus, jossa on määritelty koko henkilöstöä koskevat toimintaperiaatteet lahjonnan ja korruption ehkäisemiseksi. Eettinen ohjeistus on tämän raportin lopussa.

5.3 POLIITTINEN VAIKUTTAMINEN JA POLIITTISET TUET

Arctia -konserni ei tue poliittisia puolueita, poliitikoita tai poliittisia instituutioita rahalla tai muilla lahjoituksilla.

5.4 KILPAILUN RAJOITUKSET

5.4.1 KILPILUOIKEUDELLISTEN SÄÄNNÖSTEN NOUDATTAMINEN

Arctia Shipping Oy huomioi kilpailuoikeudelliset näkökulmat sekä kansallisessa että kansainvälisessä kilpailussa.

Arctialla on oma eettinen ohjeistus, jossa määritellään mm. miten toimitaan luottamuksellisen tiedon kanssa. Lisäksi johdolle on järjestetty koulutusta kilpailuoikeudellisissa kysymyksissä.

5.5 MÄÄRÄYSTENMUKAISUUS

Arctia -konserni toimii ja on toiminut viranomaisten määräysten mukaisesti. Varustamona Arctia Shipping Oy ja sen tytäryhtiöt auditoidaan viranomaisten toimesta vuosittain.

6. TUOTEVASTUU

6.1 ASIAKASTYYTYVÄISYYS

Arctia Shipping Oy ei ole toteuttanut viime vuosina asiakastytyväisyyskyselyitä. Suoriin asiakkaisiin ollaan lähes päivittäin yhteydessä ja palaute vastaanotetaan suoraan. Jäänmurrussa asiakas, Liikennevirasto, on kerännyt jäänmurron loppuasiakkailta vuosittain palautetta. Palaute kerätään alkukesästä, jäänmurtokauden päätyttyä. Palaute on ollut enimmäkseen positiivista.

Kesäkuussa Arctia Icebreaking Oy osallistui Perämeren alueen palautetilaisuuteen ja syyskuussa Liikenneviraston järjestämään tilaisuuteen Suomenlahden liikenteestä, näissä tilaisuuksissa loppuasiakkaat ja sidosryhmät ovat voineet antaa palautetta ja kehitysehdotuksia. Kaikkiaan asiakkaiden kanssa asiointi on päivittäistä ja jatkuvan parantamisen periaate toteutuu jatkuvan vuorovaikutuksen avulla.

Asiakkaiden kannalta merkittävimmät mittarit ovat jäänmurtajien odotusajat. Mahdolliset poikkeamat alusten toimintakunnossa näkyvät heti näissä asiakasmittareissa. Jäänmurtajilla oli vuonna 2012 joitakin teknisiä ongelmia, mutta koska Arctialla on riittävästi myös korvavaa kalustoa, ongelmat saatiin ratkaistua ilman asiakkaille tapahtunut kohtuutonta haittaa.

Ilman odotusta läpi päässeiden alusten osuus (%)	96,6
Odotusta, alus (kpl)	254
Keskimääräinen odotusaika / alus (h)	3,16

6.2 PALVELUIDEN TURVALLISUUS

Arctia Shipping Oy tarjoaa palveluitaan asiakkailleen ja sidosryhmilleen. Turvallisuus on ensisijaisen tärkeä asia Arctia Shipping Oy:lle. Palveluiden turvallisuutta monitoroidaan osana turvallisuusjohtamisjärjestelmää, ja mahdollisten poikkeamien osalta suoritetaan kattava juurisyiden ja mahdollisten korjaustoimenpiteiden selvitys.

7. IHMISOIKEUDET

Arctia-konserni kunnioittaa kaikessa toiminnassaan ihmisoikeuksia. Tässä tarkoituksessa yhtiössä on voimassa erityiset eettiset ohjeet. Ohjeet on liitetty tämän raportin loppuun.

8. TOIMITUSKETJUN HALLINTA JA HANKINTAPERIAATTEET SEKÄ POLITIIKAT

Arctia Shipping Oy ei ketjuta tarjoamiensa palveluiden toteutusta ja suorittaa työt pääsääntöisesti itse. Toimittajia käytetään erityisosaamista edellyttävissä tehtävissä.

Arctia Shipping Oy:llä on hankintapolitiikka, joka määrittelee mm. hankintarajat. Hankintapolitiikkaa tullaan kehittämään vuoden 2013 aikana.

9. RAPORTOINTI- JA LASKENTAPERIAATTEET

Tämä yritysraportti on toteutettu seuraten Valtion omistajapolitiikkaa koskeva Valtioneuvoston periaatepäätöksen (3.11.2011), liitteen 3. *Yritysvastuun raportointimalli valtio-omisteisille yhtiöille* -ohjeita soveltuvien osin. Tähän yritysraporttiin on myös kokonaisuudessaan sisällytetty LVM:n aiemmin edellyttämän ILPO -raportin osa-alueet, jotta raportoinnissa ei tapahdu katkoksia. Henkilöstötilinpäätöksen sisältö on myös melko kattavasti tarkasteltu tässä yritysraportissa. Tämä yritysraportti kattaa ja korvaa nämä aiemmin ilmestyneet raportit.

Tietojen raportointi yritysraporttia varten tapahtui kussakin konsernin osassa niin että seurantatiedot toimitettiin Arctian Laatu- ja ympäristöpäällikölle, joka koosti ja toimitti raportin.

Käytännössä tämä tarkoittaa, että alukset seuraavat ja raportoivat lähinnä ympäristöön liitty-

vistä asioista kuten kulutuksista ja jätemääristä. Nämä raportit toimitetaan vuosiraportteina Laatu- ja ympäristöpäällikölle. Ilmakehäpäästöjen laskeminen perustuu alusten kulutuksiin ja sen toteuttaa maaorganisaatiossa tekniikan ja kunnossapidon johto. Taloudelliset luvut raportoi puolestaan talouden johto, ja ne syntyvät pääosin samassa prosessissa kuin vuosikertomus ja tilinpäätöstiedot. Henkilöstöosasto seuraa jatkuvasti henkilöstötilannetta ja työmatkustusta, raporttiin annetaan tilanne tietyltä päivältä (31.12.2011). Turvallisuusosasto tuottaa työturvallisuuteen ja ympäristövahinkoihin liittyvän tiedon. Ylin johto täydentää raporttia soveltuvilta osin.

Yritysvastuuraportti käsitellään johtoryhmässä ja hallituksen kokouksessa. Valmiina se julkaistaan Arctia Shipping Oy:n internetsivuilla.

Mittaus- ja laskentaperiaatteet

Henkilöstömittarit

Raportoidut luvut vastaavat nimetyn ajankohdan tilannetta (31.12.). Koko henkilöstö sisältää myös osa-aikaiset ja ko. ajankohtana työsuhteessa olevat määräaikaiset työntekijät.

Tapaturmataajuus

Työpaikkatapaturmien määrä (LTI, Lost-Time Injury) on laskettu ottamalla lukuun kaikki vähintään yhden työkyvyttömyyspäivän aiheuttaneet työpaikkatapaturmat. Tapaturmataajuus on laskettu jakamalla yllämääritelty LTI tehdyillä työtunneilla ja kertomalla summa miljoonalla. Päivittäisenä työaika on kaavassa käytetty kahdeksaa tuntia. Työtaturmiin on laskettu sekä maa- että merihenkilöstön tapaturmat ja jakoperusteena on käytetty koko organisaation työtuntimäärää. Kansainvälinen termi käytetylle tapaturmataajuuden laskentaperiaatteelle on LTIF (Lost-Time Injury Frequency).

Hiilidioksidipäästöt

Alusten hiilidioksidipäästöt on laskettu IMO:n julkaisussa MEPC/Circ.471, 29 July 2005; "INTERIM GUIDELINES FOR VOLUNTARY SHIP CO2 EMISSION INDEXING FOR USE IN TRIALS" esitetyn laskentakaavan mukaisesti.

Lentoliikenteen hiilidioksidi päästöt on laskettu seuraavilla kertoimilla ja perustuen lentokilometreihin

alle 950 km	0,15 kg CO ₂ / km
yli 950 km	0,11 kg CO ₂ / km

Hiukkaspäästöt

Jäänmurtajien hiukkaspäästöt on laskettu päästökertoimilla, jotka niitä varten on esitetty VTT:n tutkimusraportissa (VTT-R- 08702-09) *Suomen vesiliikenteen päästöjen laskentajärjestelmä MEERI 2008*. Tutkimusraportissa on kuitenkin määritely murtajien koneet hitaiksi 2-tahtikoneiksi [sic], eikä 4-tahtikoneiksi (s. 11). Tästä johtuen tässä raportissa esitetään kahdet päästöluvut vuodelle 2011*. Vuosi 2012 on laskettu vain korjatuilla kertoimilla.

Jättemäärät

Alukset seuraavat jättemääriä tilavuuksina, jätteen vastaanottajat puolestaan laskuttavat painomääräisesti. Laivojen raportoimia määriä on korjattu painomääräisiksi *Jäteverolaki 495/1996* mukaisilla kertoimilla.

10. ARCTIA-KONSERNIN EETTINEN OHJEISTUS

Eettisissä ohjeissa kuvattu toimintatapa velvoittaa jokaista Arctian työntekijää kaikissa työtehtävissä, joka päivä. Edellytämme samaa korkeaa toiminnan laatua myös yhteistyökumppaneiltamme.

Lakien ja määräysten noudattaminen

Lakien ja määräysten noudattaminen on kaiken toimintamme perusta riippumatta siitä, missä toimimme. Tavoitteenamme on lisäksi tehdä enemmän, kuin lain vaatima minimi aina, kun se vain on mahdollista. Tämä tarkoittaa paikallisen kulttuurin ja arvojen tuntemista ja kunnioittamista.

Mikäli omassa tai kumppaniemme toiminnassa havaitaan puutteita, on jokainen arctialainen velvollinen raportoimaan asiasta esimiehelleen. Turvaamme kaikissa vaiheissa asiaan huomiota kiinnittäneen yksityisyyden. Esimiesten velvollisuus on viipymättä ryhtyä harkintaa käyttäen toimenpiteisiin tilanteen selvittämiseksi ja, mikäli tilanne sitä edellyttää, annettava asia viranomaisten hoidettavaksi.

Arctian omaisuuden ja varojen asianmukainen käyttö

Jokainen arctialainen käyttää yhtiön omaisuutta ja varoja harkiten sekä ainoastaan lainmukaisiin ja normaaliin liiketoimintaan liittyviin asioihin. Jokaisen toimenpiteen tulee perustellusti palvella yhtiön etua ja tavoitteita.

Lahjusten antaminen ja vastaanottaminen on ehdottomasti kiellettyä. Vastaanotamme ja annamme ainoastaan lahjoja, jotka ovat arvoltaan vähäisiä ja yleisesti liike-elämässä hyväksytyjä.

Luottamuksellisen ja salaisen tiedon suojaaminen

Arctiaa, sen työntekijöitä, sopimuskumppaneita ja muita sidosryhmiä koskevan luottamuksellisen tiedon käsittelyssä noudatamme huolellisuutta ja harkintaa. Tietoa ei koskaan luovuteta asiattomille osapuolille. Tiedot on suojattu siten, ettei luottamuksellinen tieto leviä myöskään tahattomasti. Tietoa ei hankita lain tai hyvän tavan vastaisin keinoin.

Ihmisten ja ympäristön kunnioittaminen

Arctian toiminta perustuu kaikissa tilanteissa ihmisten hyvinvoinnin, terveyden ja turvalli-

suuden sekä ympäristön kunnioittamiseen. Tavoitteena on pitää liiketoiminnasta luonnon monimuotoisuudelle aiheutuva jalanjälki mahdollisimman pienenä. Arvioimme henkilöstöämme yhtäläisesti ja tasapuolisesti osaamisen, kyvykkyyden ja työsuorituksen perusteella. Työn tuloksia arvioidessamme olemme objektiivisia ja pitäydymme tosiasioihin. Koemme ihmisten erilaisuuden ja mielipiteiden moninaisuuden Arctian vahvuutena.

Eturistiriitojen käsittely

Jokainen arctialainen toimii arvostavasti ja rakentavasti yhtiötä kohtaan. Tiedostamme, että olemme Arctian käyntikortteja myös vapaa-ajalla.

Arctiassa työskentelevä ei osallistu kilpailevaan toimintaan tai käytä työssä saatuja tietoja ja taitoja Arctian kannalta muutoin epäedullisesti.

Kerromme avoimesti sidoksistamme ja eturistiriidoista, jotka saattavat vaikuttaa päätöksentekoomme. Jättäydymme vapaaehtoisesti pois niistä päätöstilanteista, joissa saattaisi syntyä eturistiriita.

Tehokasta sisäistä ja ulkoista viestintää sekä talousraportointia

Arctian sisäinen ja ulkoinen viestintä sekä talousraportointi perustuu avoimuuteen ja dialogiin sekä tietojen oikeellisuuteen ja oikea-aikaisuuteen.

Jaamme aktiivisesti tietoa kaikille tahoille, joiden tulee tietää toiminnastamme ja päätöstemme perusteista. Samalla saamme palautetta toiminnastamme ja kehitämme sitä vastaamaan yhä paremmin sidosryhmiemme odotuksia.

Arctian viestintää hoitavat ammattimaisesti ja koordinoitusti siihen nimetyt henkilöt. Arctian työntekijät, joilla ei ole viestintävastuuta, eivät osallistu painetuissa tai sähköisissä medioissa, internetissä tai muissa keskustelufoorumissa yhtiöstä käytävään tiedonvaihtoon

11. ARCTIA SHIPPING OY:N KESTÄVÄN KEHITYKSEN POLITIIKKA

Tällä kestäväen kehityksen politiikalla Arctia Shipping Oy ohjaa toimintaansa yhteiskuntavastuullisena yrityksenä.

Politiikan periaatteet

Arctia Shipping Oy kantaa yhteiskuntavastuunsa.

Arctia Shipping Oy toimii niin, että se kantaa ja voi kantaa toiminnastaan syntyvät vastuut ja toimii parhaan osaamisensa mukaisesti ja vastuullisesti.

Arctia Shipping Oy toimii avoimesti ja läpinäkyvästi.

Arctia Shipping Oy toimii eettisesti ja edistää eettistä toimintaa.

Arctia Shipping Oy kunnioittaa sidosryhmiensä intressejä ja pyrkii huomiomaan sekä vastamaan niihin.

Arctia Shipping Oy kunnioittaa oikeusjärjestystä ja kansainvälisiä toimintasääntöjä.

Arctia Shipping Oy kunnioittaa ihmisoikeuksia.

Politiikan ydinalueet

Arctia Shipping Oy:n kestäväen kehityksen periaatteet läpäisevät konsernin kaiken toiminnan. Tämän lisäksi periaatteita sovellettaessa kiinnitetään erityistä huomiota seuraaviin kestäväen kehityksen ydinalueisiin.

1) Organisaation hallintotapa

Arctia Shipping Oy sisällyttää kestäväen kehityksen periaatteet päätöksentekoonsa ja kaikkien toimintaansa, sekä seuraa niiden toteutumista.

2) Ihmisoikeudet

Arctia Shipping Oy noudattaa erityistä huolellisuutta valvoessaan, että se kunnioittaa ihmisoikeuksia kaikessa toiminnassaan. Arctia Shipping Oy kiinnittää erityistä huomiota tasa-arvon ja syrjimättömyyden toteutumiseen konsernissaan.

3) Työelämäkäytännöt

Arctia Shipping Oy toimii vastuullisesti ja suomalaiset vaatimukset täyttävästi henkilöstöpolitiikassaan ja työsuojelussaan. Arctia Shipping Oy käy jatkuvaa vuoropuhelua asiakkaidensa, yhteistyökumppaneidensa, toimittajiensa, ammattijärjestöjen sekä viranomaisten kanssa.

4) Ympäristö

Arctia Shipping Oy pyrkii omalta osaltaan ehkäisemään ympäristön pilaantumista, käyttämään resursseja kestävästi ja säästeliäästi, lieventämään ilmastonmuutosta ja sopeutumaan siihen sekä suojelemaan luonnon monimuotoisuutta.

5) Oikeudenmukaiset toimintatavat

Arctia Shipping Oy toimii eettisesti ja noudattaa oikeudenmukaisia toimintatapoja, se myös edellyttää yhteiskuntavastuullista toimintaa toimittajiltaan.

6) Asiakkaat ja loppuasiakkaat

Arctia Shipping Oy tarjoaa palveluitaan vastuullisesti, turvallisesti ja sovittuja Talvimerenkulun pelisääntöjä noudattaen sekä varmistaa palveluidensa saatavuuden.

7) Yhteisön toimintaan osallistuminen ja yhteisön kehittäminen

Arctia Shipping Oy osallistuu yhteisönsä toimintaan, tukee koulutusta ja teknologioiden kehitystyötä sekä tarjoaa työpaikkoja ja työtä yhteisönsä jäsenille.

Arctia Shipping Oy

Tero Vauraste

Espoossa 26.2.2013

Arctia Shipping Oy raportoi vuosittain kestäväen kehityksen politiikan onnistumista Yritysvastuuraaportilla.

Tämän politiikan sisällön määrittelemisen apuna käytettiin kansainvälistä Yhteiskuntavastuu standardia ISO 26000:2010.

ARCTIA > VAHVASTI MERELLÄ

Keilaranta 10

02150 Espoo

Puhelin 030 620 7000

Faksi 030 620 7030

www.arctia.fi